

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BÄRNAVÄNNEN

N:o 25.
18 Juni.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN. Uppsala.

20 årg.
1903.

Höttets och Andens frukter.

Gal. 5: 16—24.

Begärelse, så kallar Herren den första uppenbarelsen af synden. Det var ju så syndafallet skedde, att kvinnan såg att trädet var godt att äta af. Begärets röst tystade därvid samvetets varnande stämman. Det var också begärelsen, som kom Esau att förakta sin förstfödslorätt och sälja den för en grynvälling. Och vi veta, att Adam och Eva förlorade ofantligt mycket genom att gifva efter för begärelsen och begå den första synden. De förlorade sin förstfödslorätt, sin barnarätt och blefvo syndens trälar. Den första synden var ett ondt träd, som har burit många syndafruktur.

Men det finnes ett annat *begär*, som är af helt annan art. Det kommer fram så ofta i ett gudfruktigt hjärta i sådana bönesuckar: »Ack, om jag kunde riktigt älska min Frälsare och fly allt, som misshagar honom!» Detta begär har sin upprinnelse i Guds helige Ande. Det är han, som väcker detta begär i vårt hjärta. Men det måste stärkas till en viss förtröstan: Min Gud kan frälsa mig från allt, som misshagar honom.

Detta heliga begär och denna tro äro i beständig strid mot den onda begärelsen och frestelsen. Det är en strid, i hvilken det aldrig blir vapenhvila, så länge vi ännu vandra på jorden. Dessa två kämpa om väldet i vår själ, får den *onda* begärelsen makt med vår vilja, så blir Guds helige Ande bedröfvad, och striden

slutar med ett nederlag. Men äfven då behöfver ej striden vara slut. Du kan få förlåtelse för din synd och kraft att på nytt upptaga kampen mot de onda begärelserna.

Det finnes en, som brukar infinna sig tidigt på morgonen, och han heter jätten *Lättja*. Du känner kanske till hans frestelse. Han vill gärna slippa ifrån alla besvär och all möda, han frestar till att ej gå till skolan, eller att försumma läxorna. Denne jätte har fördärfvat många präktiga gossar och flickor och gjort dem fullkomligt odugliga. Mot hans frestelse måste du sätta denna goda åstundan: Jag vill begagna tiden väl och vara flitig.

En annan skälm finnes, som heter jätten *Osanning*. Var säker om, att den jätten har gjort mycket ondt. Vill du undgå honom, så vakta dig för hvarje frestelse till osanning, tillåt dig

icke ens att svara undvikande på en fråga. Kom ihåg, att ingen osanning kan i längden döljas.

Aposteln nämner några riktigt fula jättar — fiendskap, vrede, träta, afundsjuka — dessa fyra äro släkt med hvarandra och äro merendels verksamma vid samma tillfällen. Det finnes intet bättre motgift emot allt detta än *Kärlek*. Likna Jesus, som älskade sina fiender och bad för dem, likna honom, som var saktmodig och mild, likna honom, som aldrig ens för ett ögonblick gaf efter för frestelse till vrede. Han, som känner din svaghet, vill stå dig bi i striden, om du åkallar hans namn. Ty Andens frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet och mildhet. Och allt detta är Guds gåfvor till ett bedjande barn, som vill efterfölja Jesu fotspår.

Fr. E.

Invärtens ren.

Några af stammarna på Indiens högfjäll göra det till en del af sin religion att aldrig bada eller tvätta sig, och denna sed har gått i arf från släktled till släktled.

En dag satt en missionärs hustru på verandan i sitt indiska hem, då plötsligt en afskyvärd gestalt stod framför henne. Det var endast med syårighet som hon i den smutsiga figur som stod framför henne med tofvigt hår, trasiga kläder och mörk blick kunde känna igen henne såsom en människa.

Hon frågade den främmande kvinnan, hvarifrån hon kom och fick till svar att hon i tretton dagar hade vandrat genom urskog och öfver trånga bergpass för att komma till missionsstationen. Om natten, när hon af fruktan för vilda djur icke vågat lägga sig ned på marken, hade hon klättrat upp i träden, bundit sig fast

vid en gren, så att hon i sömnen icke skulle falla ner från sitt usla läger.

Missionärens hustru frågade henne, hvad hon önskade.

”Jag har hört, att ni förkunnar en ny lära”, sade hon, ”och att den är för oss kvinnor likaväl som för männen, och nu har jag kommit för att få höra litet af den.”

”Vår lära och vår religion är mycket god”, svarade missionärens hustru, ”och du skall få höra den, men en del däraf är att vi måste vara rena, både utvärtens och invärtens. Om du vill gå och bada och låta tvätta och reda ut ditt hår, då kan du komma till vårt hus och jag skall lära dig.”

”Jag bada? — aldrig”, svarade kvinnan. ”Min mor, hennes mor och mor-mor gjorde det aldrig, icke heller jag vill göra det. Nej, jag vill inte.”

”Då kan jag inte taga emot dig”, blef svaret.

Den stackars kvinnan gick bort, men kom igen följande dag med samma bön och fick samma svar. Hon svarade dock som förr: ”Jag vill aldrig bada eller tvätta mig”.

Under fjorton dagar upprepades detta; hon kom dagligen och gick igen med samma svar. Den fjortonde dagen satte missionärens fru en stor spegel i det rum, hvarigenom hon måste gå. Hon kom då in och frågade darrande:

”Hvad var det för ett ohyggligt djur, som stod därute i rummet och stirrade på mig? Jag är rädd.”

Med stor svårighet fingo de henne att tro, att det var hon själf. Men då hon äntligen blef öfvertygad därom, gick hon villigt och badade. Med rentvättadt ansikte, ordnad hår och rena kläder förde de henne åter fram till spegeln.

”Så vackert!” ropade hon och kunde knappt tro, att detta var hon själf.

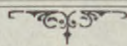
Nu undervisade henne missionärens hustru för hvarje dag. Hon sade henne, att hennes hjärta var syndigt och orent, lik-

som hon själf var innan hon tvättade sig. Men hon berättade också för henne om det reningsmedel, som Gud gifvit oss i Jesu Kristi blod, som utgjutits till våra synders förlåtelse.

En dag predikade missionären öfver texten: ”Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse”, och då lade han märke till huru den främmande kvinnan ifrigt lyssnade. Hon kom sedan och sade mycket allvarsamt: ”Nu förstår jag, att jag måste vara ren invärtes. Käre, säg mig, huru jag skall bli det”.

Kärleksfulla vänner visade henne till frälsaren; med tacksamt hjärta kom hon till honom och glädde sig åt hans stora frälsning. Sedan greps hon af den tanken: ”Jag måste hem till mitt folk och berätta allt detta för dem; de måste höra den goda nyheten.”

Då hon icke kunde läsa, lärde hon sig utantill flera af bibelns sanningar, som hade blifvit kära för henne själf, och sedan vände hon tillbaka till sitt folk, där hon blef en allvarlig kristen lärarinna, hvilkens arbete Gud rikligen välsignade.

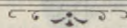
Vår.

Med teckning.

Nu grönskar jorden uti solens sken,
Nu dofta fagra blommor uti lunden,
Nu svälla knoppar på hwarenda gren,
Nu drillar fågeln klart i morgonstunden;
En nyfödd värld inför mitt öga står
Och bådär skönt i färg, i ljus, i toner,
Att en gång stundar visst en evig vår
För Herrrens folk från jordens skilda zoner.

När barnen jubla högt af fröjd att se,
Hur våren blommar omkring deras stuga,
Då ser ock jag en vårglans mot mig le
Från rosig kind, ur ögon som ej ljuga.
Och hjärtat drömmer skönt en dröm om vår,
Då kindens blommor, ögats glans förblifver,
Då i förklaring krönt hvar panna står,
I fågning, som af nåd oss Herren gifver.

J. B. G.

Hjorten.

KRONHJORTEN.

Hjortarna utmärka sig för sina runda, knott- riga och greniga horn, som dock endast blifvit beskärda till prydnad åt hannarne.

Det ståtligaste af alla hjorddjur är utan gensägelse *Kronhjorten*, som af de lärde kal-

las *Cervus elaphus*. Han har en ståtlig och på samma gång smärt kroppsbyggnad, som tyder på både snabbhet och styrka. Den långsträckt kroppen, den fylliga brin- gan, den långa halsen och de fint byggda

benen samt den ståtliga hornkronan äro de mest i ögonen fallande egendomligheterna i hans kroppsformer.

Färgen växlar med årstiderna och åldern. I allmänhet kan man säga, att han är rödbrun om sommaren och gråbrun om vintern. För öfrigt växlar färgen ganska betydligt. Det finnes svartbruna och ljusgula kronhjortar. Någon gång har man påträffat vitfläckiga, ja, stundom rent hvita exemplar.

Kronhjorten förekommer nästan öfver hela Europa, om man undantager dess nordligaste delar. I Sverige och Norge förekommer han mycket sparsamt i dess allra sydligaste provinser. I Asien är han mycket allmännare och i Kaukasus förekommer han synnerligen talrikt.

Kronhjortarne äro sällskapliga djur, som hålla tillsammans i små hjordar. Endast äldre hannar äro mindre sällskapliga af sig och lefva som enstöringar.

Bland hjortens sinnen äro syn, lukt och hörsel synnerligen skarpa. Därför har också jägaren svårt för att kunna smyga sig på honom. Redan på ett afstånd af 600 meter lär han kunna vädra en människa och vid den minsta knäpp spanner han sina öron för att lyssna. Musikaliska ljud tycker han mycket om och synes med välbehag njuta af tonerna från en flöjt eller ett valdthorn.

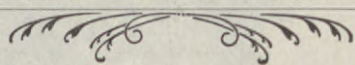
Där hjorten känner sig fredad och åtnjuter fullkomligt skydd, blir han ofta mycket folkkär och tillgänglig. På Wiens stora Prater stå skaror af dessa härliga djur och äro så vana vid det ständiga vimlet af människor, att de utan fruktan låta dessa komma på en tjugo stegs afstånd. En och annan kommer ända fram till serveringsborden och slickar damernas händer för att på detta sätt tigga socker och bakelser.

I vildt tillstånd föder hinden i maj eller juni en eller högst två små hjortkalfvar, som de första tre dagarna äro riktigt hjälplösa små varelser. Då lämnar modern dem icke utan vårdar dem på det ömmaste. Men redan efter en vecka är den lille så skarpsprungnen, att han kan följa modern i hastigt lopp.

Tidigt infångade hjortar blifva lätt tama, men hannarna blifva med tilltagande ålder ondsinta och bångstyriga. Karl den XII:s samtida, konung August II af Polen, körde ett spann af åtta tama hjortar. Till ridt lämpar hjorten sig icke, men väl hafva djurtämjare lärt dem utföra åtskilliga konststycken.

Kronhjorten anställer stor skada i skogarna. Oaktadt hans kött, horn och hud äro ganska värdefulla, är han ej gärna tåld af landtmännen. Men nog önska jägarne, att han nu liksom fordom funnes vida talrikare i vårt land.

J. B. G.

En sommar på Björktorpet.

(Forts. fr. föreg. n:r).

”Tänk, Eva“, sade hon, fröken Milton frågade efter dig och undrade, hvarför du icke kom till söndagsskolan. Och när jag sade, att du inte orkade gå så långt, lofvade hon att hämta oss en morgon, så att vi skulle få vara hos henne hela dagen.”

Denna nyhet upplifvade Eva mycket. Hvilket barn är det väl också, som ej

fröjdar sig vid tanken på att få göra ett besök på en hel dag?

* * *

Skördetiden var inne, skolan hade nu slutat, och fröken Milton begagnade tillfället att hämta de små flickorna. På Björktorpet hade skörden ännu icke börjat, emedan säden på deras fält icke

var fullkomligt mogen. Man kunde således mycket godt undvara lilla Greta en hel dag.

Karin Milton, pastors dotter, var mycket afhållen i hela församlingen för sitt vänliga, älskvärda sätt. Hon var endast tjugo år gammal, men hon hade tidigt förlorat sin mor och försökte nu fylla hennes plats såväl inom som utom hemmet. Den stora saknad och tomhet hon kände efter sin mors frånfälle, hade dragit hennes hjärta allt närmare frälsaren och hennes största önskan var att söka leda dem, som kommo i beröring med henne, till honom. Hon var helt och hållet uppfylld af kärlek till sina medmänniskor, ständigt beredd att offra sig för dem. Ja, man kan säga, att hon var ett lefvande exempel på hvad Guds makt förmår uträtta i ett människohjärta. Sålunda var det ej underligt, att barnen hvarje söndag gärna samlades omkring henne och innerligt höllo af henne. Hennes unga sinne förstod så väl att ställa sig på barnens ståndpunkt. Hon var alltid glad och vänlig emot dem och förstod så väl att göra sin undervisning angenäm och fångslande, till och med för de minst begäfvade af dem.

Greta Mattsson tillhörde ingalunda de sistnämnda. Hon var ett vaket, begäfvadt barn, hvars klara blick visade lärarinnan, att hon förstod henne. Därför intog hon också en alldeles särskild plats i fröken Miltons hjärta, och när nu denna hörde, att det fanns ännu en flicka på Björktorpet, så önskade hon göra hennes bekantskap.

Våra bägge små vänners ögon strålade af glädje, när de satte sig upp i vagnen bredvid fröken Milton, men den stackars Lulu stod kvar på trappan och såg efter barnen med sina stora, sorgsna ögon.

Karin uppfångade denna blick. "Din sköterska måste säkert finna vårt land mycket kallt", sade hon, "ty i hennes hemland är det ständigt varmt. Denna bergluft, som synes oss så härlig och stärkande, kännes säkert kall och obehaglig för henne."

"Åh, ja, Lulu säger alltid att hon fry-

ser", svarade Eva sorglöst. "Hon borde väl ändå vara van nu, tycker jag, då hon varit fyra år i Europa."

"Stackars kvinna", fortfor Karin, "hvad hon måtte längta till sitt hemland!"

"Åh, det tror jag inte", sade Eva, förvånad öfver denna anmärkning. "Jag tror att hon tycker bättre om att vara hos mig. Hennes folk voro mycket onda på henne, och pappa säger, att hon kan aldrig återvända dit mera. Lulu var gift och hade en liten flicka, men hon är död och Lulus man också, och i hennes land skulle hon bli misshandlad för hon är änka; därför togo vi henne med oss hit."

"Stackars Lulu!" sade fröken Milton deltagande, ty hon kände till de arma afrikanska kvinnornas lott och visste alltför väl, att det var sanning som Eva sade.

"Mitt kära barn", fortfor hon, "du måste hålla mycket af Lulu, då hon inte har någon annan som håller af henne. Hon har säkert lidit mycket."

Evas ögon öppnades på vid gavel af förvåning. Hon hade aldrig förr tänkt på att hon borde hysa deltagande för sin sköterska, och när hon nu plötsligt kom ihåg, huru ofta hon bannat och slagit den trofasta själen, betäcktes hennes kind af en djup rodnad. Hon fruktade nästan, att Greta skulle tala om, huru hon brukade bete sig mot Lulu, men denna tänkte icke på sådant.

Fröken Miltons hem låg ungefär en half fjärdingsväg ifrån Björktorpet. Den lilla vackra villan, som skuggades af höga, ståtliga löfträd, omgafs af en präktig trädgård, hvilken just nu prälade i sin härligaste sommarskrud. Midt i trädgården stod en stor alm, och under dess skuggrika krona hade man placerat ett bord och några stolar. Här brukade Karin Milton och hennes far intaga sina måltider, då vädret var vackert. Nu hade man dukat kaffebord här ute, och när de små flickorna kommo dit, funno de utom kaffebordets härlighet ett stort fat jordgubbar med tjock grädde och socker till. Solen gassade varmt, men här i trädets skugga var det behagligt att

sitta och njuta af alla de goda sakerna, som deras vänliga värdinna bjöd dem på.

Sedan barnen hvilat ut riktigt, följde fröken Milton dem till en krocketplan, där de fingo roa sig af hjärtans lust. Men då hon märkte, att Eva såg trött och upphettad ut, förde hon henne in i sitt rum, där den lilla flickan fick lägga sig att hvila på soffan.

“Försök nu sofva, min flicka”, sade hon, “det skall göra dig godt.”

Men Eva hade ingen lust att sofva bort en enda timme af denna sköna dag, hvilken hon ansåg vara den lyckligaste hon någonsin upplefvat. Hon var nog litet trött, men hon tyckte det vara tillräckligt att få ligga alldeles stilla och se sig omkring i det behagliga rummet.

Midt emot soffan hängde på väggen ett porträtt af en svartklädd fru med ljusbrunt hår och blåa ögon, hvilka blickade så vänligt ned på Eva, tyckte hon. Det vackra porträttet var mycket likt fröken Milton, och i hela hennes uppenbarelse låg någonting mycket tilldragande. Eva kunde nästan icke taga sina ögon därifrån.

“Hvad ser du på, min lilla vän?” frågade Karin Milton, som åter kom in.

“På porträttet där på väggen. Hvem är den där damen?”

“Det är min mor.”

“Er mor? Är hon här? Får jag träffa henne?” frågade Eva.

“Nej, lilla Eva, min mor är i himmelen. Jag var bara en liten flicka, när hon dog.”

“Min mor är också död”, sade Eva.

Karin drog barnet närmare intill sig. “Stackars liten”, sade hon. “Jag vet, hvad det vill säga att inte ha någon mor. Om man också är omgifven af goda vänner, komma dock ögonblick, när man saknar sin mor obeskrifligt. Jag har en oändligt god far, men ändå skulle saknaden efter mor varit svårare, om jag icke haft den ljufviga vissheten att Jesus älskar mig mycket mera än en moder kunnat göra. Ty denna visshet är skön, eller hur, lilla Eva?”

“Jag vet inte”, svarade Eva allvarsamt.

“Hvad? Vet du inte? Tror du inte, att Jesus älskar dig?”

“Nej, jag är inte säker på det. Jag tror knäppt han kan det, ty jag är inte så snäll som Greta. Jag är ofta mycket stygg — jag blir ond och då — då slår jag min Lulu.”

Karin kände ett innerligt deltagande för den moderlösa flickan, och hon försökte göra klart för henne frälsarens oändliga godhet och barmhärtighet. “Ingen enda människa är god”, sade hon. “Om Jesus endast älskade dem som voro goda, då vore intet hopp för någon. Men just af kärlek till oss arma syndare dog han på korset, för att vi skulle kunna bli lyckliga. Han vill också hjälpa dig att bekämpa din vrede, att blifva mild och god och göra hans vilja.”

Eva sade intet, men hon fattade i denna stund det fasta beslutet att med Guds hjälp bli en snäll och god flicka.

* * *

(Forts.)

Bibelläsning

eller hvad står det i texten för nästa söndag?

Veckan 22—28 Juni 1903.

- M. 22. 2 Kor. 9: 6—11. *Gifvandets välsignelse.*
 T. 23. 2 Kor. 9: 6. *Gifvandet en säd, skörden välsignelse.*
 O. 24. 2 Kor. 9: 7. *Välsignelsen af att gifva med glädje.*
 T. 25. 2 Kor. 9: 8. *Gifvandet blir anledning till att få af Gud.*
 F. 26. 2 Kor. 9: 9. *Välsignelsen af barmhärtighet mot de fattiga.*
 L. 27. 2 Kor. 9: 10. *Barmhärtigheten föder rättfärdighet*
 S. 28. 2 Kor. 9: 11. *och ett gifmildt, fromt och tacksamt sinne.*

Söndagsskoltext för den 28 Juni.

2 Kor. 9: 6—11.

Tänkespråk: 2 Kor. 8: 5. Icke såsom vi hade väntat, utan sig själfva gäfvos de först åt Herren och så åt oss genom Guds vilja.

Uppsala 1903, Upsala Nya Tidn. Aktiebolag.